

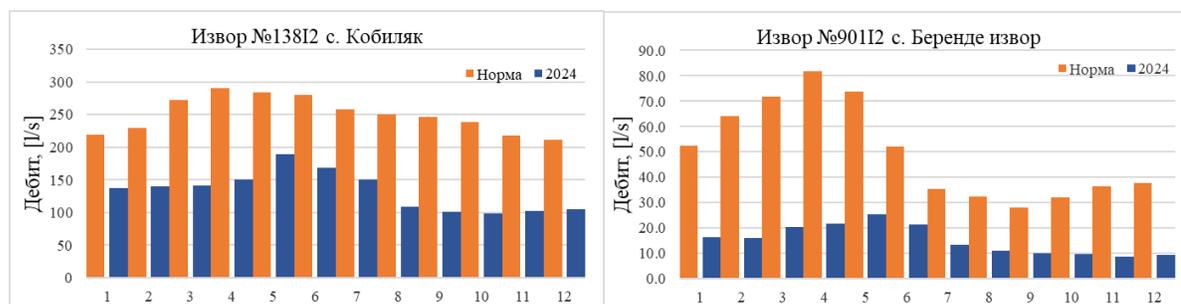
Състояние на подземните води през 2024 г.*

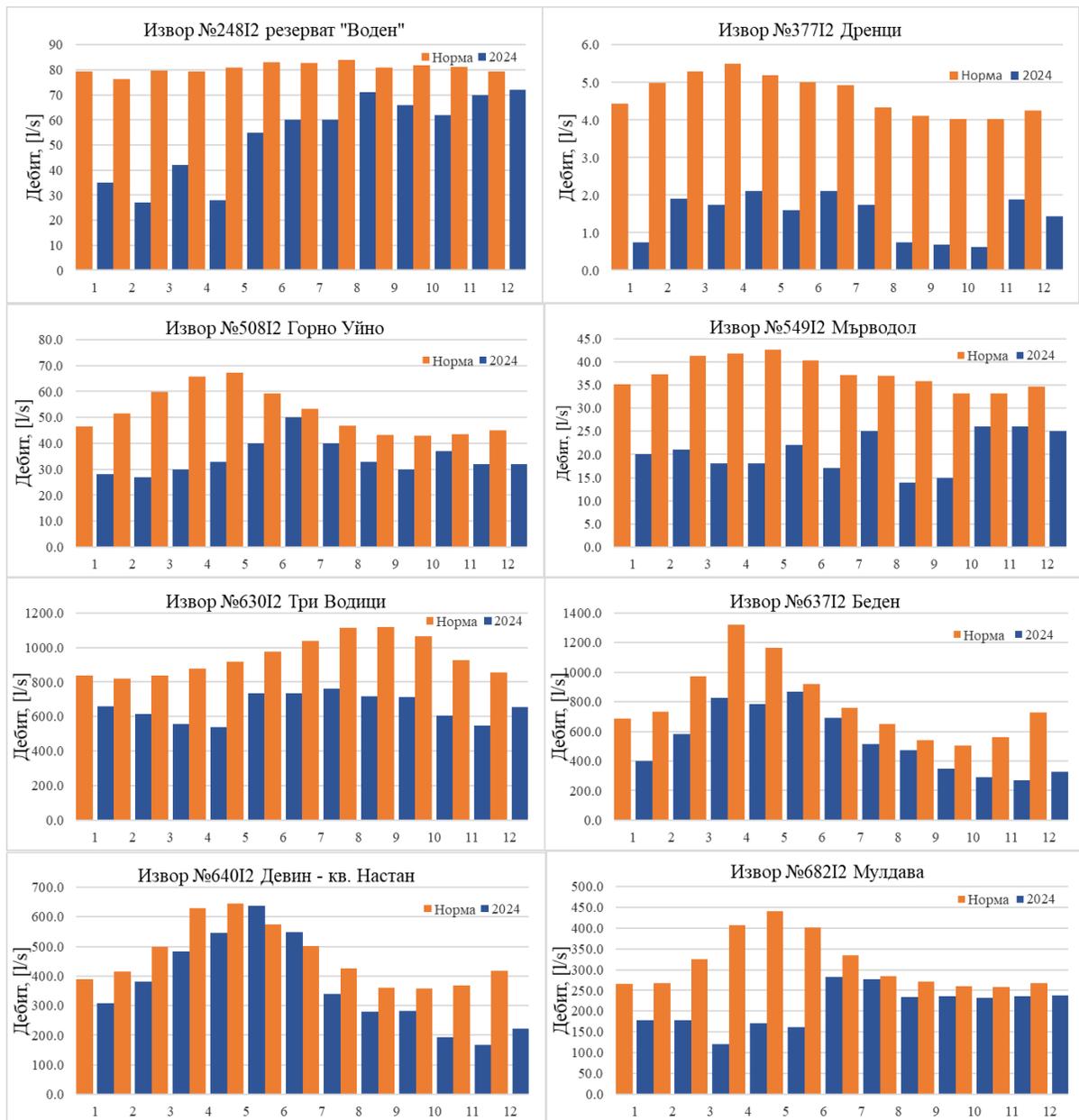
През изминалата година беше установена преобладаваща отрицателна тенденция в изменението на водните ресурси. Тенденцията беше регистрирана при 84 наблюдателни пункта или в около 89% от случаите, представляващи различни басейни с подземни води. Положителна тенденция в изменението на нивата и дебитите на подземните води беше регистрирана едва в 7 наблюдателни пункта. Не беше установена добре изразена тенденция на изменение в 3 бр. от наблюдаваните случаи, намиращи се в относително устойчиво състояние.

През годината минимални стойности на дебита на изворите бяха регистрирани през периода юли-септември и ноември, но най-често през август. Минимални стойности на дебита, които не превишават съответните месечни норми бяха установени в 94% от наблюдаваните случаи като най-значителни са отклоненията в Нишавски, Искрецки, Милановски, Етрополски, Ловешко-Търновски, Котленски, Перущица-Огняновски и Настан-Триградски карстови басейни, в барем-аптски карстово-пукнатинни води в Североизточна България, както и в басейните на платото „Пъстрината“, Тетевенска и Преславска антиклинали, масива „Голо бърдо“ и част от Стойловска синклинала.

Минимални стойности на дебита, които превишават съответните месечни норми бяха регистрирани Чепински карстов басейн, както и в част от Стойловска синклинала, район Странджа.

През по-голямата част на годината, в 85% от наблюдаваните басейни с подземни води, средномесечните стойности на дебита бяха под съответните месечни норми. Преобладаващ брой случаи на средномесечни стойности на дебита, непревишаващи съответните месечни норми, бяха установени в Градешнишко-Владимировски, Нишавски, Ловешко-Търновски, Скакавишки, Бобошево-Мърводолски, Гоцделчевски (Струмски водосборен басейн), Перущица-Огняновски, Настан-Триградски и Куклен-Добростански карстови басейни; в сарматски водоносен хоризонт, барем-аптски карстово-пукнатинни води и барем-аптски водоносен комплекс на Североизточна България; както и в басейните на Златна Панега и Тетевенска антиклинала (Фиг. 1а).

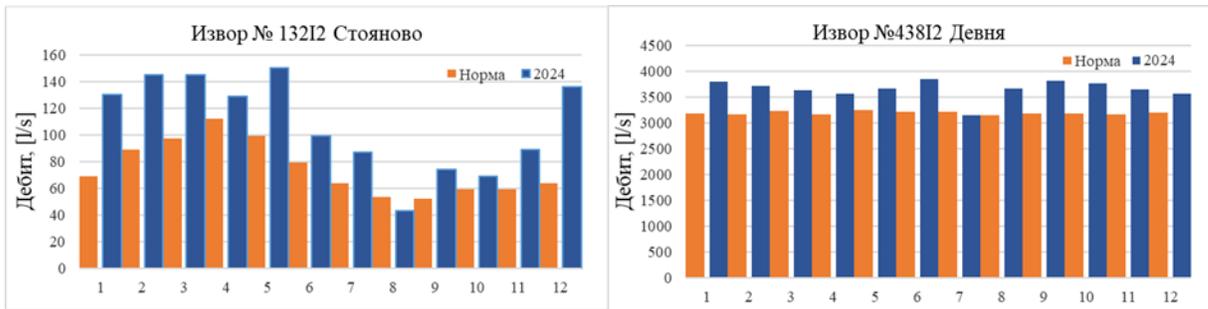

Фиг.1а. Отклонения на средномесечните стойности на дебита, непревишаващи месечните норми.

През годината максимални стойности на дебита на изворите бяха регистрирани през януари и декември, но най-често през май. Превишаване от 111 до 863% на максималните стойности на дебита спрямо съответните месечни норми е регистрирано в 78% от наблюдаваните случаи. Най-големи (над 201%) бяха положителните отклонения на максималните стойности на дебита в част от Бистрец-Мътнишки, в Искрецки, Милановски, Етрополски, Ловешко-Търновски, Котленски, Разложки, Чепински и Настан-Триградски карстови басейни, както и в басейните на Северно бедро на Белоградчишка антиклинала, платото „Пъстрината”, Златна Панега, Тетевенска и Преславска антиклинали и Стойловска синклинала, район Странджа.

Максимални стойности на дебита под съответните месечни норми бяха регистрирани в 7 броя от наблюдаваните случаи като най-значителни са отклоненията в Нишавски карстов басейн, както и в барем-аптски карстово-пукнатинни води в Североизточна България.

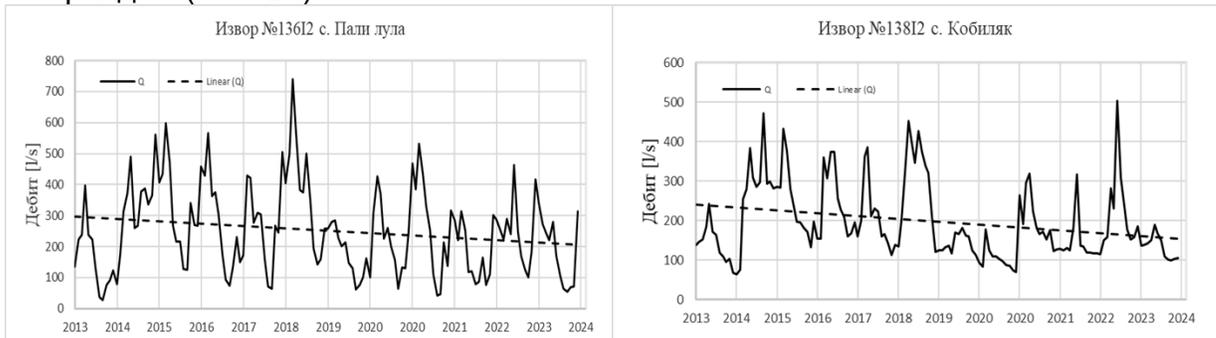
Само в 2 бр. от наблюдаваните басейни с подземни води средномесечните стойности на дебита бяха предимно над съответните месечни норми, а именно в част от Бистрец-Мътнишки карстов басейн и в малм-валанжки водоносен комплекс на Североизточна България (Фиг. 16).

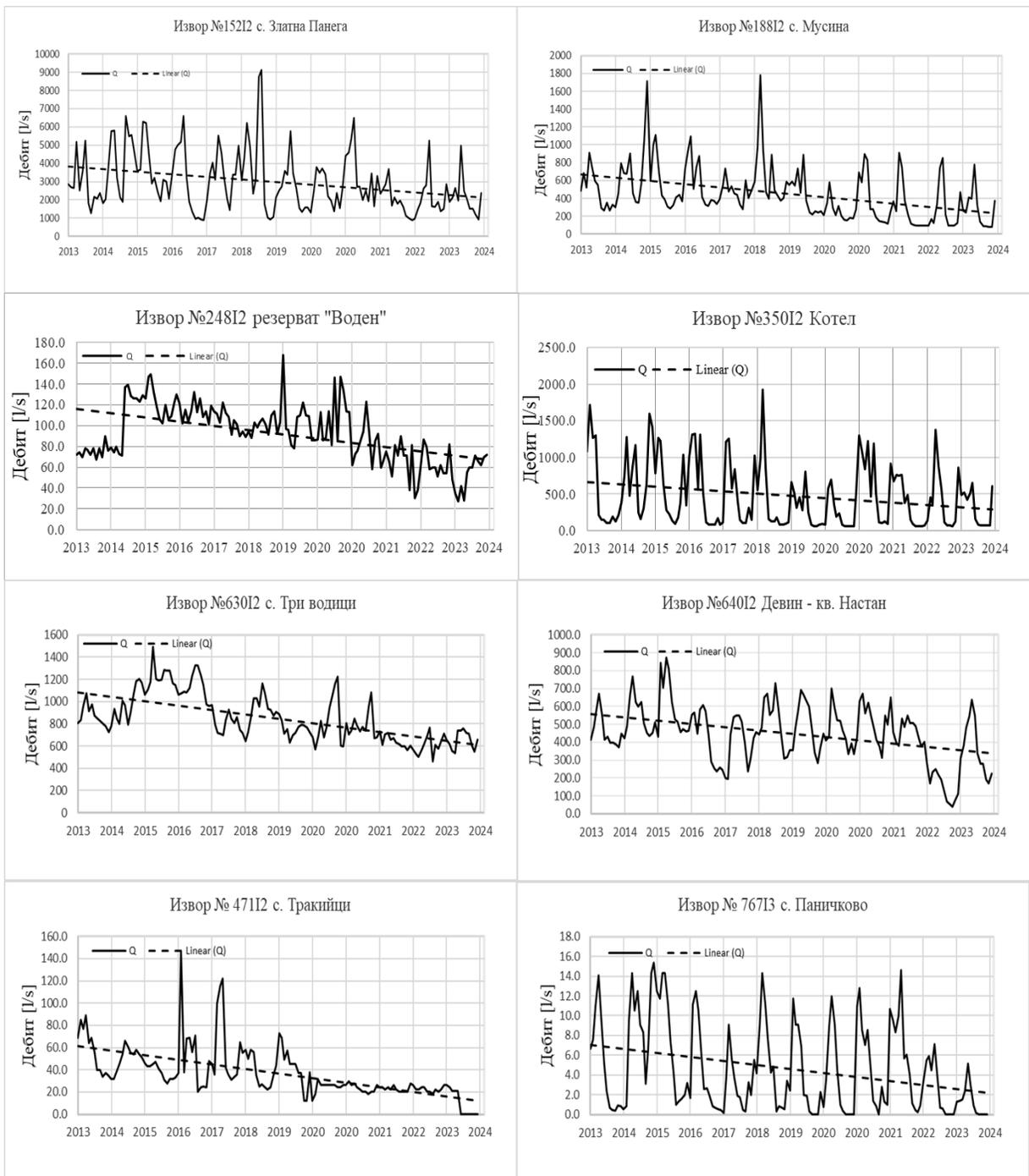

Фиг.16. Отклонения на средномесечните стойности на дебита, превишаващи месечните норми.

През годината не бяха установени преобладаващи отклонения на дебита от месечните норми в Разложки карстов басейн, както и в басейна на масива „Голо бърдо“.

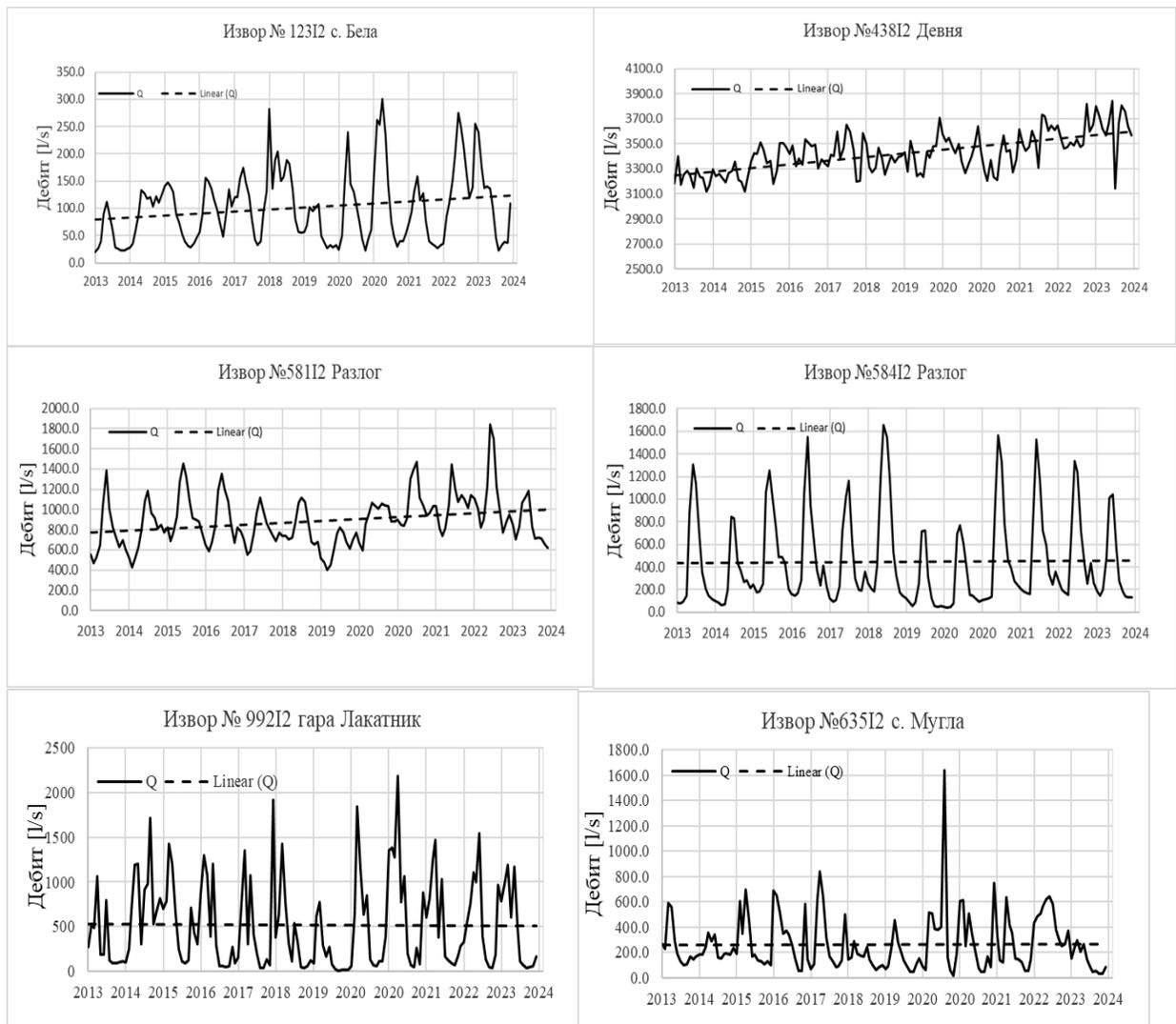
В изменението на дебита на изворите през периода 2013-2024 години бяха установени добре изразени тенденции на спадане в около 77% от наблюдаваните басейни с подземни води. Отрицателните тенденции на дебита бяха най-добре изразени в Градешнишко-Владимировски, Ловешко-Търновски, Котленски и Перущица-Огняновски карстови басейни; в голяма част от Настан-Триградски карстов басейн; в барем-аптски водоносен комплекс на Североизточна България; в басейните на платото „Пъстрината“, Златна Панега и Башдерменска синклинала в район Странджа (Фиг. 2а).

Фиг.2а. Отрицателни тенденции на дебита на изворите (2013-2024 г.).

За същия годишен период в 14% от наблюдаваните басейни с подземни води бяха установени добре изразени тенденции на покачване на дебита. Положителните тенденции на дебита бяха по-добре изразени в част от Бистрец-Мътнишки и Разложки карстови басейни, в малм-валанжски водоносен комплекс на Североизточна България, както и в басейна на Северно бедро на Белоградчишка антиклинала (Фиг. 2б).

Фиг.2б. Положителни (и без) тенденции на дебита на изворите (2013-2024г.).

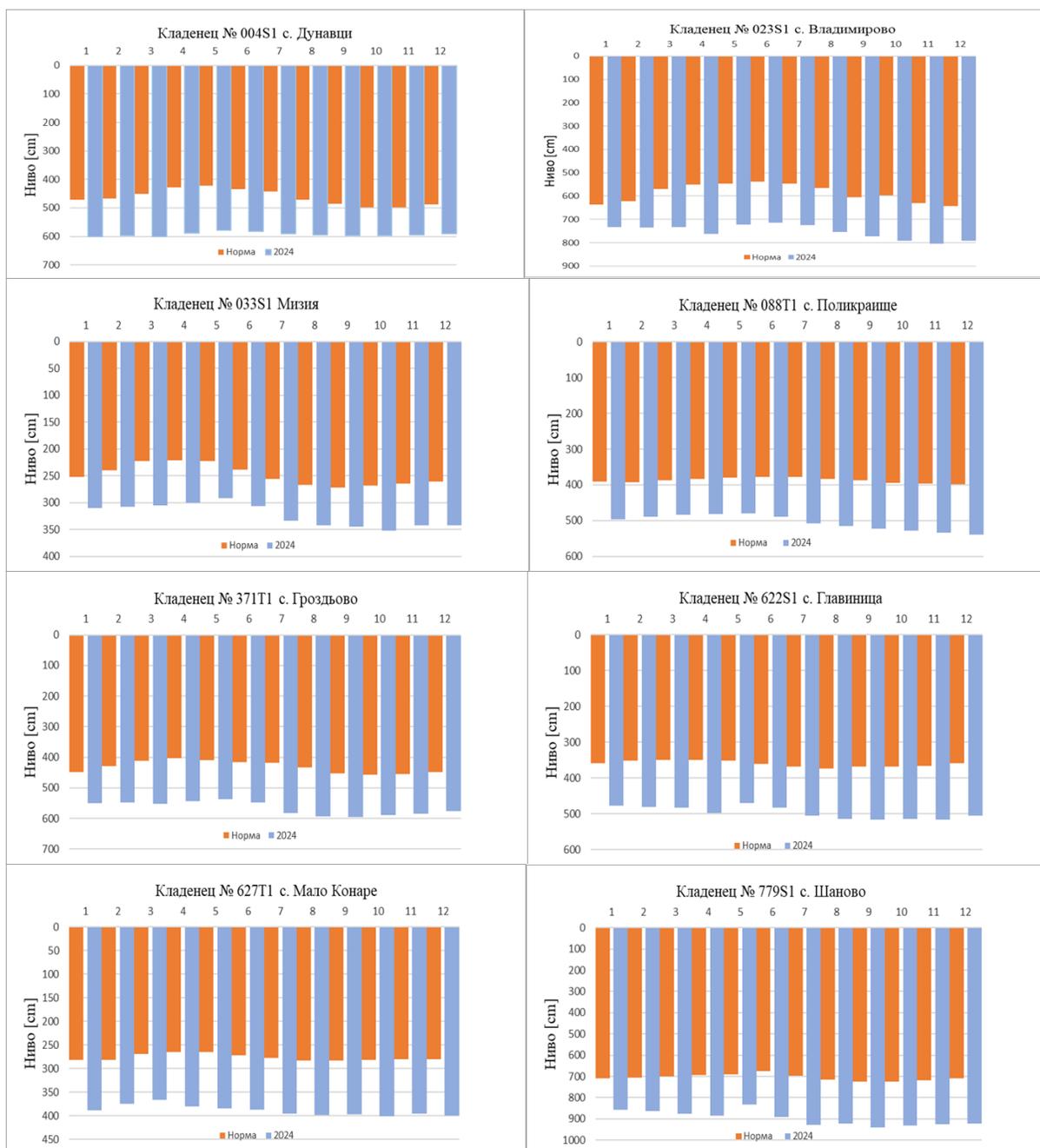
Без добре изразени тенденции на изменение и състояние на относителна устойчивост, за периода 2013-2024 години, беше дебитът на изворите в около 9% от наблюдаваните случаи, съответно в Милановски карстов басейн, както и в част от Разложки и Настан-Триградски карстови басейни (Фиг. 2б).

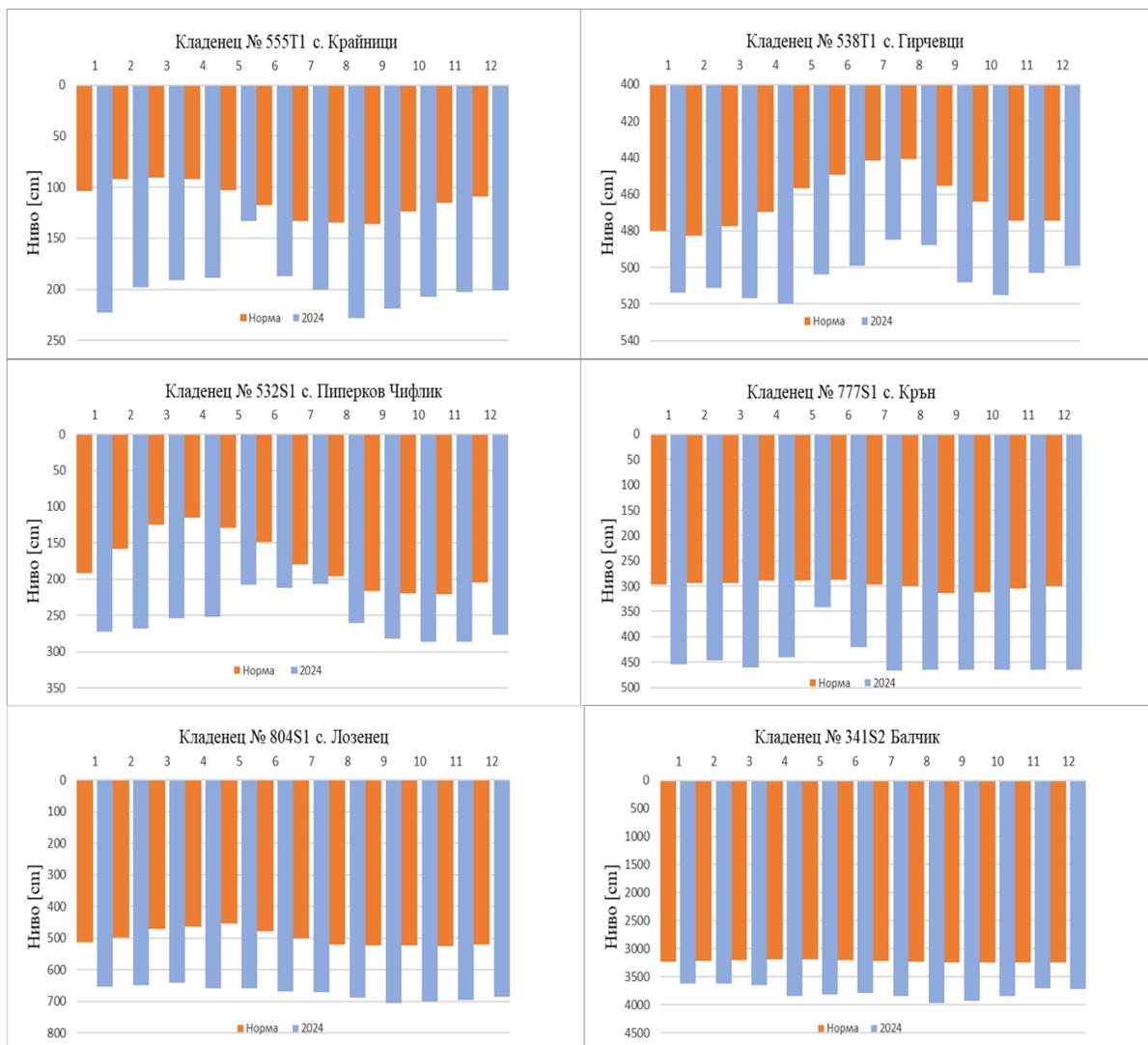
През годината беше установена преобладаваща тенденция на спадане на водните нива в кладенците спрямо съответните месечни норми, регистрирана в 86% от наблюдаваните случаи.

Минимални стойности на водните нива бяха регистрирани в периода август-ноември, но най-често през септември и октомври. Минимални стойности на нивата, които превишават съответните месечните норми бяха установени в 91% от наблюдаваните случаи като най-значителни са отклоненията за подземните води в терасите на реките Русокастренска и Тунджа, както и в Дупнишка котловина. Минимални стойности на нивата, които не превишават съответните месечните норми бяха регистрирани в 5 броя от наблюдаваните случаи като най-значително е

отклонението за подземните води в част от сарматски водоносен хоризонт в Североизточна България.

Превишаващи отклонения на нивата от съответните месечни норми бяха регистрирани в 51 бр. наблюдателни пункта. Най-значителни отклонения бяха установени в следните басейни с подземни води: терасите на реките Дунав (Видинска низина), Скът, Янтра, Камчия, Марица и Тунджа; на места в терасата на река Огоста; в Дупнишка, Кюстендилска, Казанлъшка и Сливенска котловини; в Горнотракийска низина, в части от сарматски водоносен хоризонт и барем-аптски водоносен комплекс на Североизточна България, както и в подложката на Софийски грабен и Ихтиманска водонапорна система (Фиг. 3а).

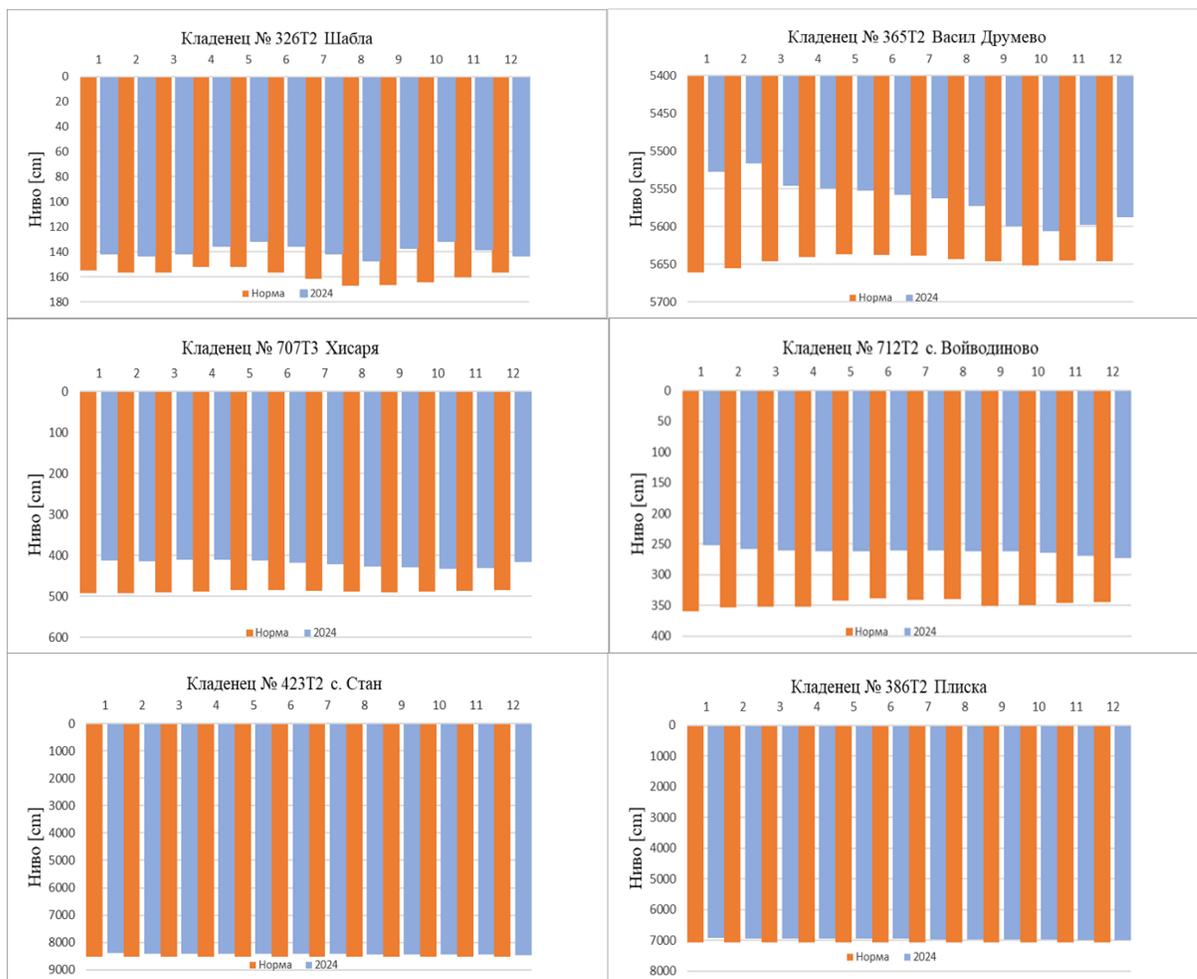

Фиг.3а. Отклонения на средномесечните стойности на водните нива, превишаващи месечните норми.

Максимални стойности на водните нива бяха отчетени през зимно-пролетното полугодие, но най-често през януари и май. Превишаване на тези стойности спрямо съответните месечни норми е регистрирано в 71% от наблюдаваните случаи като най-голямо то е за подземните води в Сливенската котловина. Максимални стойности на нивата под съответните месечни норми бяха регистрирани в 17 броя от наблюдаваните случаи като най-значително е отклонението за подземните води в терасата на река Русокастренска.

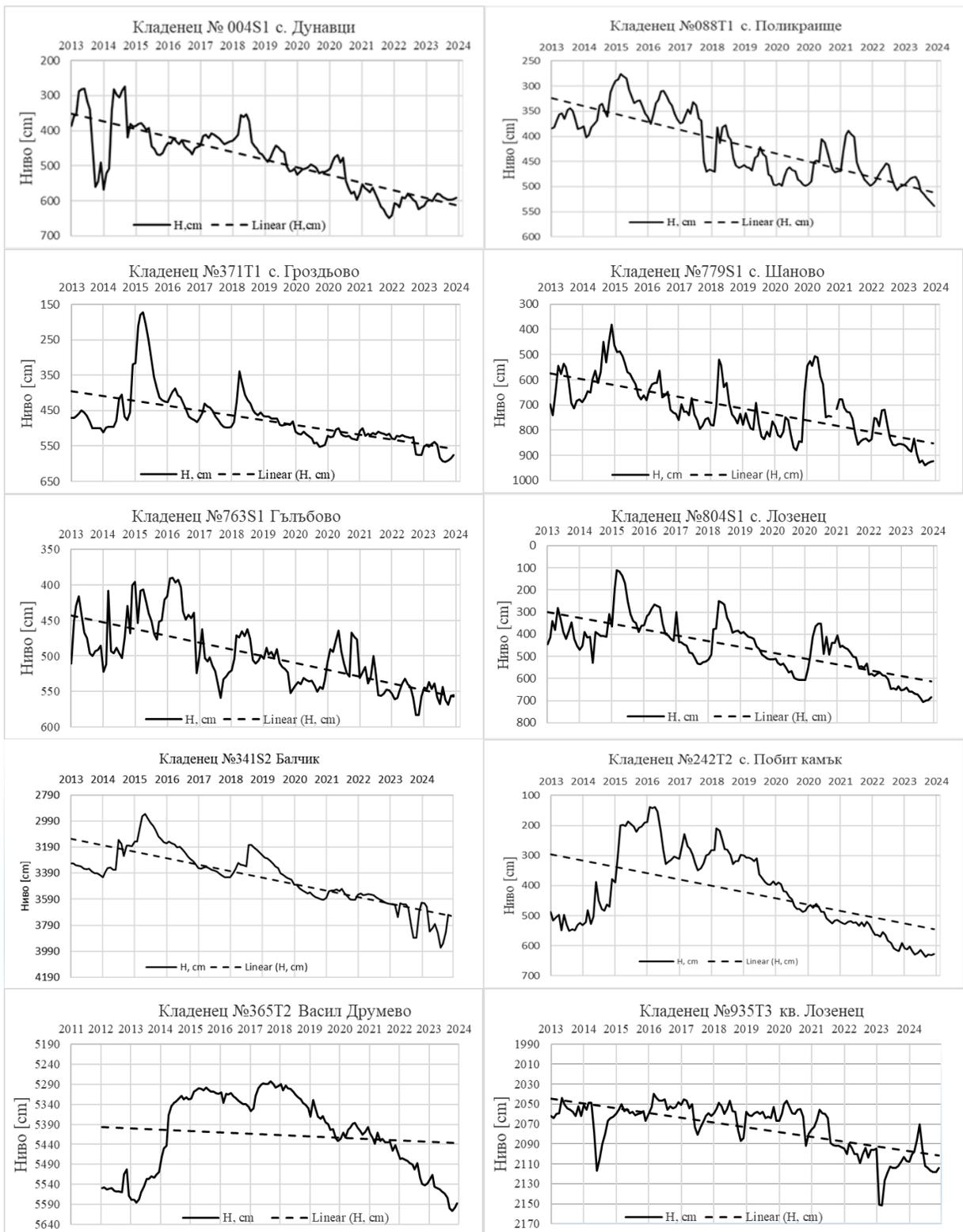
Отклонения на средномесечните стойности на нивата, които не превишават съответните месечни норми, бяха установени в 4 бр. от наблюдателните пункта, представлящи следните басейни с подземни води: част от сарматски водоносен хоризонт и малм-валанжски водоносен комплекс на Североизточна България, както и в Средногорска и приабонска, в обсега на Пловдивски грабен, водонапорни системи. Близки, но предимно под нормите са отклоненията на средномесечните

водни нива в част от малм-валанджски водоносен комплекс на Североизточна България (Фиг. 3б).

Фиг.3б. Отклонения на средномесечните стойности на водните нива, непревишаващи и около месечните норми.

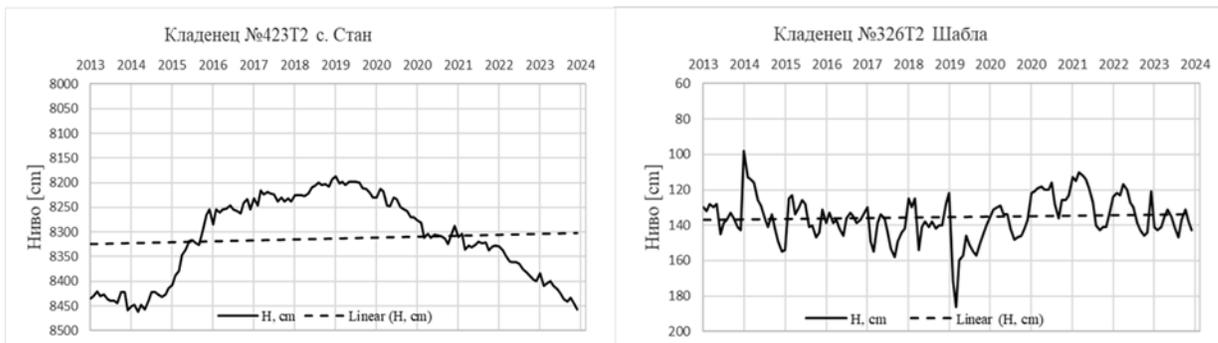
В изменението на нивата на подземните води в периода 2013-2024 години бяха установени добре изразени тенденции на понижаване в 97% от наблюдаваните случаи. Най-добре изразени бяха отрицателните тенденции на водните нива, установени в терасите на реките Дунав (Видинска, Арчар-Орсойска, Карабоазка и Айдемирска низини), Огоста, Скът, Искър, Янтра, Камчия и вливащите се в Бяло море реки; в Дупнишка, Кюстендилска, Карловска, Казанлъшка и Сливенска котловини; в Горнотракийска низина; в част от сарматски водоносен хоризонт на Североизточна България; в барем-аптски водоносен комплекс в същия район на страната; както и за пукнатинните подземни води в подложката на Софийски грабен и Средногорска водонапорна система (Фиг. 4а).

Фиг.4а. Отрицателни тенденции на водните нива в кладенците (2013-2024г.).

За същия годишен период само в 2 бр. от наблюдаваните случаи бяха установени тенденции на повишаване на водните нива, съответно в част от

сарматски водоносен хоризонт на Североизточна България и от малм-валанжски водоносен комплекс в същия район от страната (Фиг. 4б).

Фиг.4б.Положителни тенденции на водните нива в кладенците (2013-2024г.).

Тенденциите на нивата на подземните води в терасите на реките, в Горнотракийска низина, котловините, барем-аптски водоносен комплекс на Североизточна България, както и във водонапорните системи бяха предимно отрицателни за периода 2013-2024 години.

*Оценката на състоянието на подземните води за 2024 г. е направена на базата на оперативната хидрогеоложка информация от хидрогеоложки наблюдателни пунктове и станции, включени в месечния хидрометеорологичен бюлетин на НИМХ.

Изготвил: гл. ас. д-р Гергана Друмева-Антонова
геол. Виолета Недева